

دانشگاه علوم پزشکی تهران

معاونت آموزشی

دستورالعمل جامع پایان نامه‌ها در دانشگاه علوم پزشکی تهران
دوره دکتری حرفه‌ای

بخش اول: کلیات	۱
مقدمه	۱
تعاریف	۱
هدف	۲
بخش دوم: اساتید راهنما و مشاور	۳
شرایط اساتید راهنما و مشاور	۳
نحوه انتخاب استاد راهنما	۳
سقف تعداد پایان‌نامه برای هر استاد راهنما	۴
وظایف استاد راهنما	۴
شرایط تغییر استاد راهنما و مشاور	۴
بخش سوم: فرایند انتخاب موضوع تا دفاع از پایان‌نامه	۵
انتخاب و تصویب عنوان و پروپوزال	۵
تغییر عنوان و پروپوزال پایان‌نامه	۶
اجرا و پیشرفت پایان‌نامه	۶
برگزاری جلسه دفاع از پایان‌نامه	۷
رسیت و اداره جلسه دفاع از پایان‌نامه	۷
ارزشیابی پایان‌نامه	۸
معیارهای ارزشیابی پایان‌نامه	۸
ارزشیابی نهایی پایان‌نامه و نمره دهی	۱۰
آیین‌نامه پایان‌نامه های کاربردی و محصول محور	۱۱

بخش چهارم ۱۲

اعتبار مالی و حقوق معنوی پایان نامه ۱۲

اعتبار مالی ۱۲

حقوق معنوی ۱۲

بخش پنجم ۱۴

راهنمای تدوین پایان نامه ۱۴

پیوست یک: فلوجارت فرایند بررسی و تصویب پروپوزال پایان نامه دکتری حرفه ای ۱۵

پیوست دو: نمونه فرم ارزیابی پروپوزال پایان نامه ۱۶

پیوست سه: فرایند اجرای پایان نامه دکتری حرفه ای و برگزاری جلسه دفاع ۱۹

بخش اول: کلیات

مقدمه

تهیه پایان نامه بخشی از دوره تحصیلات تکمیلی در مقطع دکتری حرفه ای است که طی آن دانشجوی موظف است در یک زمینه مربوط به رشته تحصیلی خود، زیر نظر استاد راهنما به تحقیق بپردازد. متن این دستورالعمل برگرفته شده از اسناد بالادستی خارج و داخل دانشگاه بوده و دارای دو گروه اطلاعات است؛ گروه اول جملاتی که عیناً از آیین نامه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ذکر شده و گروه دیگر اطلاعاتی که به متن اضافه گردیده و نقض کننده یا مغایر با مصوبات ذکر شده در آئین نامه فوق نمی باشد اما موارد مذکور را در دانشگاه شفاف کرده و ملاک عمل در دانشگاه است.

شمول این آئین نامه برای دانشجویان ایرانی است و شرایط انجام پایان نامه در دوره دکتری حرفه ای برای اتباع خارجی تابع آئین نامه مربوطه می باشد.

تعاریف

دوره دکتری حرفه ای: این دوره به اخذ مدرک دکتری حرفه ای در رشته های پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی عمومی منتهی می شود.

طول دوره: مدتی است که دانشجو باید مراحل آموزشی و پژوهشی را بر اساس مقررات مربوط به اتمام برساند.

- حداکثر مدت مجاز برای دوره مقطع دکتری حرفه ای پزشکی ۱۰ سال است.
 - حداکثر مدت مجاز برای دوره مقطع دکتری حرفه ای دندانپزشکی ۹ سال است.
 - حداکثر مدت مجاز برای دوره مقطع دکتری حرفه ای داروسازی ۹/۵ سال است.
- گذراندن واحد پایان نامه به منظور تکمیل دوره های فوق ضرورت دارد و دانشجویان این مقاطع ملزم به گذراندن آن بر اساس چارچوب مندرج در این دستورالعمل می باشند.

پایان نامه: پایان نامه گزارشی است مکتوب به زبان فارسی یا انگلیسی که در آن دانشجو نتایج بررسی و تحقیق خویش را در یکی از حیطه های رشته تحصیلی مربوطه زیر نظر استاد یا استادان راهنما انجام داده و ارایه می نماید.

- تعداد واحدها و نمره پایان نامه دانشجویان دکتری عمومی پزشکی و دندانپزشکی در آخرین نیمسال تحصیلی ثبت می گردد.

تبصره: کلیه دانشجویان موظف به دفاع از پایان‌نامه خود در آخرین نیمسال تحصیلی می‌باشند و چنانچه دانشجو در چهارچوب سنوات مجاز تحصیلی نتواند از پایان‌نامه خود دفاع و نمره قبولی کسب نماید، علی‌رغم اینکه کلیه واحدهای درسی دوره آموزشی مربوطه را با موفقیت گذرانده باشد، اخراج خواهد شد.

- تعداد واحدها و نمره پایان‌نامه‌های ۱ و ۲ دانشجویان دوره دکتری عمومی داورسازی در نیمسالی که واحد اخذ شده است و پایان‌نامه ۳ در آخرین نیمسال تحصیلی ثبت خواهد شد.

- پایان‌نامه‌ها می‌توانند پژوهش بنیادی، کاربردی، بنیادی کاربردی (ترجیحاً در جهت حل اولویت‌های کشوری و منطقه‌ای) باشند.

- پایان‌نامه‌های مروری (بجز مطالعات مروری نظام مند)، گردآوری و گزارش موارد نادر، قابل تصویب نمی‌باشند.

گروه آموزشی: منظور گروه آموزشی است که دانشجو موضوع پایان‌نامه و استاد راهنمای خود را از آن انتخاب نموده است.

شورای پایان‌نامه: با توجه به تنوع رویه جاری در گروه‌های مختلف آموزشی دانشگاه، فرایند انتخاب عنوان و پروپوزال تا دفاع از پایان‌نامه در گروه‌های آموزشی دانشگاه، بسته به مورد، توسط شورای آموزشی گروه یا شورای پژوهشی گروه یا شوراها و کمیته‌های متناظر در گروه پی‌گیری می‌شود.

در این دستورالعمل منظور از "شورای پایان‌نامه"، هر یک از شوراها یا کمیته‌های نامبرده شده در بالاست که می‌تواند به‌عنوان نمونه متشکل از مدیر گروه آموزشی، معاون آموزشی گروه، معاون پژوهشی گروه و چند تن از اعضای هیئت علمی باشد.

هدف

هدف از گذراندن واحد پایان‌نامه، فراگیری و ارتقای مهارت‌های لازم در جهت انجام پژوهش علمی و بهبود عملکرد، در حوزه رشته مد نظر است. لازم به ذکر است که هر یک از گروه‌های آموزشی، بسته به رشته تخصصی، می‌توانند اهداف و انتظارات مشخص‌تر و دقیق‌تری برای ارائه واحد پایان‌نامه اعلام نمایند.

بخش دوم: اساتید راهنما و مشاور

شرایط اساتید راهنما و مشاور

استاد راهنما

۱. استاد راهنمای اول به پیشنهاد دانشجو و موافقت عضو هیأت علمی و تأیید شورای پایان نامه گروه آموزشی مربوطه و با توجه به شرایط ذیل انتخاب می شود.
۲. شرایط استاد راهنما:
 - استاد راهنما باید دارای حداقل مرتبه استادیاری باشد.
 - استاد راهنما باید عضو هیئت علمی یکی از گروه های آموزشی دانشکده مربوطه باشد.
 - هر یک از اعضای هیئت علمی برای گرفتن راهنمایی پایان نامه دوره دکترای عمومی، لازم است که از مجموع ۳ پایان نامه مقطع دکترای عمومی که اخیراً دفاع شده اند حداقل یک مقاله در مجلات معتبر علمی پژوهشی (داخلی یا خارجی) منتشر کرده باشند.
 - تبصره: گروه آموزشی می تواند به اساتید تازه استخدام شده، ۳ پایان نامه اول را بدون شرط داشتن مقاله چاپ شده قبلی برای راهنمایی ارائه نماید، مشروط بر اینکه حداقل یک مقاله در مجلات معتبر علمی پژوهشی (داخلی یا خارجی) منتشر کرده باشند.
۳. استاد راهنمای دوم:
 - در صورت نیاز به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای پایان نامه و به منظور انجام تحقیقات بین بخشی، مسئولیت راهنمایی پایان نامه دانشجو را دو استاد راهنما به طور مشترک عهده دار می شوند.
 - استاد راهنمای دوم باید تمامی شرایط راهنمایی پایان نامه را طبق آیین نامه های مصوب دانشگاه، مانند استاد راهنمای اول، دارا باشد.
 - استاد راهنمای دوم می تواند از خارج از گروه آموزشی دانشجو، اعم از هیئت علمی آموزشی یا پژوهشی، و یا خارج از دانشگاه باشد.
۴. هر دانشجو می تواند حداکثر دو استاد راهنما داشته باشد.
۵. موضوع پیشنهادی پایان نامه باید در زمینه تحقیقاتی اساتید راهنما باشد.

استاد مشاور

- در صورت لزوم به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای پژوهشی دانشکده، استاد مشاور از اعضای هیات علمی یا متخصصان و محققان برجسته تعیین شود.

نحوه انتخاب استاد راهنما

استاد راهنما به پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد و تأیید شورای پایان نامه و شورای پژوهشی دانشکده تعیین می گردد.

سقف تعداد پایان نامه برای هر استاد راهنما

- هر عضو هیئت علمی می تواند تا سقف ۳ پایان نامه را بطور همزمان راهنمایی نماید.
- در موارد خاص گروه آموزشی می تواند سقف تعداد پایان نامه را برای هر عضو هیئت علمی تغییر دهد.

وظایف استاد راهنما

۱. استاد راهنما دانشجو را در انتخاب موضوع پایان نامه هدایت می نماید.
۲. تمام فعالیتهای علمی و پژوهشی دانشجو در مرحله تدوین پایان نامه، باید با هدایت و نظارت استاد راهنما صورت گیرد. دانشجو موظف است در هر زمانی که استاد راهنما تعیین کند نتیجه تحقیقات خود را به وی گزارش نماید.
۳. استاد راهنما با توجه به امکانات پژوهشی موجود، کار تحقیقاتی دانشجو را به نحوی هدایت می کند تا در موعد مقرر به اتمام برسد.
۴. استاد راهنما با دانشجو در تکمیل پروپوزال و پیش نویس پایان نامه همکاری می نماید.
۵. استاد راهنما به آماده شدن دانشجو جهت شرکت در جلسه دفاع کمک می نماید.

شرایط تغییر استاد راهنما و مشاور

۱. هر دانشجو فقط یک بار مجاز به تغییر استاد راهنما می باشد و این تغییر باید با موافقت طرفین و با ذکر دلایل کافی و تأیید شورای پایان نامه و تصویب شورای پژوهشی دانشکده باشد.
تبصره: در شرایط خاص که امکان توافق وجود ندارد، شورای پایان نامه مسئولیت اخذ تصمیم نهایی را به عهده خواهد داشت.
۲. استاد راهنمای جانشین به پیشنهاد استاد راهنما، تأیید شورای پایان نامه و دانشکده، در زمان حضور نداشتن استاد راهنما (حداکثر به مدت ۶ ماه) با همان مسئولیت ها، انتخاب می شود. در صورتی که عدم حضور استاد راهنما بیش از ۶ ماه ادامه داشته باشد، استاد راهنمای جانشین جایگزین استاد راهنما خواهد شد.
تبصره: در صورت تغییر استاد راهنما، تغییر عنوان پایان نامه با نظر استاد راهنما، موافقت دانشجو و تأیید شورای پژوهشی دانشکده خواهد بود.
۳. تغییر استاد مشاور حداکثر یک بار و به پیشنهاد دانشجو و تأیید استاد راهنما و با ذکر دلایل کافی و تأیید شورای پژوهشی دانشکده انجام می پذیرد.

بخش سوم: فرایند انتخاب موضوع تا دفاع از پایان نامه

فرایند بررسی و تأیید موضوع (پیش پروپوزال)، پروپوزال و مسئولیت نظارت بر برگزاری کلیه جلسات مرتبط در گروه‌های آموزشی بر عهده شورای پایان نامه خواهد بود.

تصویب نهایی عنوان، پروپوزال، پایان نامه و همچنین مسئولیت نظارت بر برگزاری جلسه دفاع از پایان نامه بر عهده دانشکده خواهد بود.

انتخاب و تصویب عنوان و پروپوزال

1. دانشجوی موظف است فرایند مربوط به بررسی و تأیید پروپوزال را مطالعه نماید (پیوست یک).
2. کلیه دانشجویان دکتری حرفه ای می‌توانند پس از پایان دوره علوم پایه، موضوع پایان نامه خود را مشخص نموده و کار بر روی آن را آغاز نمایند.
 - دانشجویان موضوع پایان نامه خود را با هدایت استاد راهنما انتخاب می‌کنند.
 - دانشجویان پزشکی موظف هستند حداکثر تا قبل از امتحان پیش کارورزی، عنوان و پروپوزال پایان نامه خود را به ثبت برسانند.
 - تبصره: دانشجویان دوره دکتری عمومی پزشکی، چنانچه موضوع پایان نامه خود را در مدت مقرر به ثبت نرسانند، تا زمان ثبت موضوع پایان نامه مجاز به شرکت در امتحان جامع پیش کارورزی نمی‌باشند.
 - دانشجویان دندانپزشکی باید پس از گذراندن ۱۲۰ واحد درسی دوره دکتری عمومی دندانپزشکی، تا یکسال، واحد پایان نامه خود را انتخاب و موضوع آن را به ثبت برسانند.
 - دانشجویان دوره دکتری عمومی داروسازی می‌بایست پس از گذراندن ۱۴۰ واحد درسی دوره دکتری عمومی داروسازی تا، ۱ سال، موضوع پایان نامه خود را انتخاب و به ثبت برسانند.
3. موضوع پایان نامه نباید تکراری باشد به این معنا که پایان نامه با عنوان مشابه یا متفاوت ولی محتوای یکسان در ۵ سال اخیر در دانشگاه گرفته نشده باشد.
 - تبصره ۱: بررسی تکراری نبودن موضوع پایان نامه به عهده معاونت پژوهشی دانشکده است.
 - تبصره ۲: در موارد خاص و با نظر شورای پژوهشی دانشکده در موضوعاتی که ممکن است نیاز به تحقیق مجدد در کمتر از فاصله زمانی فوق باشد، اخذ پایان نامه با عنوان و محتوای مشابه بلامانع است.
4. پروپوزال می‌بایست شامل عنوان دقیق بوده و توجیه دلیل اجرای پروپوزال، روش اجرا و نوآوری موضوع و روش‌های تجزیه و تحلیل در آن آورده شده باشد.
5. دانشجو پس از تأیید استاد راهنما، پروپوزال را به شورای پایان نامه تحویل می‌دهد.

۶. پروپوزال ابتدا در شورای پایان‌نامه بحث و تصویب خواهد شد.
 ۷. پروپوزال تأیید شده توسط شورای پایان‌نامه برای تصویب به شورای پژوهشی دانشکده ارسال می‌گردد.
 ۸. در صورت تصویب پروپوزال، شورای پژوهشی دانشکده مصوبه شورا را جهت شروع انجام پایان‌نامه به استاد راهنما ابلاغ می‌نماید.
 ۹. دانشجو برای دریافت تأییدیه کمیته اخلاق اقدام می‌نماید.
 ۱۰. دانشجو موظف است حداکثر تا ۱۴ روز پس از ابلاغ، موضوع پروپوزال خود را در سیستم پژوهشیار وارد کند و کد ثبت را جهت ثبت نهایی به دبیرخانه دانشکده ارائه نماید.
 ۱۱. استاد راهنما موظف است پس از مطالعه پروپوزال ارسال شده به سامانه پژوهشیار، در صورت مطابقت با اصل پروپوزال تأیید شده، آن را تأیید نماید.
 ۱۲. استاد راهنما و یا دانشجو با نظر استاد راهنما، به مذاکره با کاندیداهای مشاوره پایان‌نامه پرداخته و موافقت آنها را جلب می‌کند.
 ۱۳. دانشجو مراحل انجام پایان‌نامه را آغاز می‌کند.
 ۱۴. هر دانشجو باید یک موضوع را بعنوان پایان‌نامه انتخاب نماید.
- تبصره: انتخاب موضوع پایان‌نامه توسط گروهی از دانشجویان (حداکثر ۳ نفر) پس از تأیید استاد راهنما و تصویب شورای پژوهشی دانشکده به شرط رعایت موارد زیر مجاز می‌باشد:
- الف. حجم و اهمیت موضوع تحقیق با تعداد دانشجویان تناسب داشته باشد.
 - ب. تقسیم بندی موضوع تحقیق به گونه ای باشد که هر یک از دانشجویان ذریبط بتوانند انجام بخش مستقلی از پایان‌نامه را عهده دار شوند.
۱۵. نمونه فرم ارزیابی پروپوزال پایان‌نامه دکتری حرفه ای در پیوست دو آورده شده است.

تغییر عنوان و پروپوزال پایان‌نامه

هر دانشجو پس از ثبت عنوان و پروپوزال پایان‌نامه، فقط یک بار و با ذکر دلایل منطقی از طرف استاد راهنما، تأیید شورای پایان‌نامه و تصویب نهایی شورای پژوهشی دانشکده، می‌تواند عنوان و پروپوزال پایان‌نامه را تغییر دهد.

اجرا و پیشرفت پایان‌نامه

۱. حداقل فاصله زمانی لازم بین زمان ثبت موضوع تا جلسه دفاعیه یک سال است.
۲. حداکثر زمان لازم برای اجرای پایان‌نامه، حداکثر طول مدت تحصیل در مقطع دکتری حرفه ای است.

دفاع از پایان‌نامه

۱. دانشجو موظف است فرایند مربوط به برگزاری جلسه دفاع را مطالعه نماید (پیوست سه).

۲. بعد از تکمیل و تدوین پایان‌نامه، دانشجو موظف است در حضور هیئت داوران مطابق مواد مربوط در آیین‌نامه دوره دکتری حرفه‌ای از پایان‌نامه خود دفاع نماید.

۳. مدارک لازم جهت کسب مجوز دفاع از پایان‌نامه، جهت تأیید تاریخ دفاع، حداقل ۱۰ روز کاری قبل از شروع جلسات شورای پژوهشی دانشکده به این شورا تحویل داده شود، این مدارک شامل:

الف. فرم تکمیل‌شده درخواست دفاع با امضای اساتید راهنما، مشاور و نماینده شورای پایان‌نامه

ب. متن پایان‌نامه بر طبق شیوه‌نامه نگارش پایان‌نامه

پ. گواهی وصول مقاله منتج از پایان‌نامه از یک مجله (submission letter) به همراه اصل مقاله ارسال شده

تبصره: با توجه به اهمیت و ضرورت مقابله با موارد احتمالی فریب‌کاری و سرقت ادبی^۱ در انتشارات، اساتید راهنما و مشاور از نبود موارد مذکور در انتشار نتایج پایان‌نامه دانشجو اطمینان حاصل می‌نمایند. هر زمان که مشخص شود مقاله تهیه‌شده یا منتشرشده توسط دانشجو دارای موارد فوق است، دانشجو نمی‌تواند دفاع نماید و جهت برخورد قانونی به مراجع مربوطه در دانشگاه معرفی می‌شود.

برگزاری جلسه دفاع از پایان‌نامه

۱. حضور دانشجو و حضور استاد راهنمای اول، برای برگزاری جلسه دفاع الزامی است. تبصره: در صورتی که استاد راهنمای اول، با ذکر دلایل موجه، نتواند در جلسه دفاع حضور داشته باشد، با اطلاع قبلی، حضور استاد راهنمای دوم یا مشاور به جای ایشان الزامی خواهد بود. در این شرایط چنانچه دانشجو استاد راهنمای دوم یا مشاور نداشته باشد، استاد راهنما می‌تواند جانشینی برای حضور در جلسه دفاع معرفی کند که این موضوع (برگزاری جلسه دفاع بدون حضور استاد راهنما) و جانشین تعیین شده باید به تأیید دانشکده رسیده باشد.

۲. دانشجو موظف است فرم درخواست برگزاری جلسه دفاع را که به امضای اساتید راهنما و مشاور رسیده است، به امضای نماینده شورای پایان‌نامه برساند و فایل پروپوزال و پایان‌نامه را در اختیار ایشان قرار دهد.

۳. شورای پایان‌نامه موظف است نسبت به تعیین اساتید داور هماهنگی‌های لازم را به عمل آورد.

۴. دانشجو موظف است برحسب خواسته داوران و حداقل یک هفته قبل از تاریخ دفاع، پرینت یا فایل الکترونیک پروپوزال و پایان‌نامه را در اختیار ایشان قرار دهد.

۵. زمان و مکان برگزاری جلسه دفاع باید حداقل یک هفته قبل از موعد مقرر و با اعلام کتبی به وسیله شورای پایان‌نامه به اطلاع اساتید راهنما، مشاور و داوران و با درج آگهی در تابلو اعلانات در دانشکده، گروه و محل دفاع به اطلاع عموم برسد.

تبصره: تغییر ساعت، روز و مکان جلسه دفاع فقط یک بار و در صورت موافقت شورای پایان‌نامه و پس از هماهنگی با دانشکده، امکان پذیر است.

رسمیت و اداره جلسه دفاع از پایان‌نامه

۱. هیئت داوران حداقل متشکل از استادان راهنما و مشاور، نماینده دانشکده، نماینده شورای پایان‌نامه گروه آموزشی مربوطه و یک نفر از اعضای هیئت علمی، متخصصان یا محققان به پیشنهاد شورای پایان‌نامه است.
۲. جلسه دفاع، علاوه بر استاد راهنما و دانشجو، با حضور نماینده دانشکده و یک نفر از داوران رسمیت می‌یابد.
۳. دانشجو برای جلسه دفاع باید نسخه الکترونیکی و پرینت پروپوزال و پایان‌نامه را به همراه داشته باشد و برای ارائه، از شیوه‌های مناسب (مانند پاورپوینت و ...) استفاده کند.
۴. دانشجو مسئول هماهنگی جهت آماده بودن محل دفاع، نور و پروژکتور، کامپیوتر و سایر موارد لازم جهت برگزاری مناسب جلسه دفاع است.
۵. دانشجو موظف است در این جلسه، گزارشی از کار تحقیقاتی و پایان‌نامه خود را ارائه نموده و از آن دفاع نماید.
۶. در جلسه دفاع، دانشجو مسئول پاسخگویی به سوالات داوران است و تنها در صورتی که دانشجو علی‌رغم ارائه توضیحات، قادر به مجاب نمودن داوران نشد، اساتید راهنما و مشاور می‌توانند توضیحات خود را ارائه نمایند.

ارزشیابی پایان‌نامه

معیارهای ارزشیابی پایان‌نامه

۱. وظیفه هیئت داوران، ارزشیابی دقیق و احراز کفایت دستاوردهای علمی و صحت پایان‌نامه با توجه به معیارهای زیر است:
 - محتوای پژوهشی و نوآوری علمی
 - نحوه نگارش و تدوین محتوی پایان‌نامه
 - کیفیت دفاع از یافته‌ها
 - نحوه رفتار و رعایت اخلاق حرفه‌ای
 - رعایت زمان‌بندی اجرای پایان‌نامه
 - محصولات پایان‌نامه
۲. سقف امتیاز پایان‌نامه حداکثر بیست است که با توجه به جدول زیر محاسبه می‌شود:

ردیف	معیار	نمره
۱	محتوای پژوهش و نوآوری پایان نامه	۱۰-۱
۲	نحوه ارائه در جلسه دفاع	۳-۲
۳	نحوه نگارش و تدوین محتوای پایان نامه	۲-۲
۴	نحوه رفتار و رعایت اخلاق حرفه‌ای	۲-۲
۵	رعایت زمان بندی اجرای پایان نامه	۲-۲
۶	محصولات پایان نامه	۱-۱

✓ نشانگرهای معیار محتوای پژوهشی و شاخص‌های نوآوری علمی:

- مطابقت پایان نامه با پروپوزال
- کیفیت پژوهش (از نظر محتوای بخش‌های پایان نامه شامل بیان مسئله، مرور متون، روش تحقیق، یافته‌ها و استنتاج‌های علمی)
- کیفیت مقالات چاپ شده (یا با پذیرش قطعی) در مجلات علمی معتبر
- مرتبط بودن مقالات چاپ شده (یا با پذیرش قطعی) با موضوع پایان نامه
- متناسب بودن زمان چاپ (یا پذیرش قطعی) مقالات با زمان انجام پایان نامه
- تعداد و کیفیت اختراع ثبت شده و تولید دانش فنی، طبق آیین نامه مصوب مربوطه.

✓ نشانگرهای معیار نحوه ارائه در جلسه دفاع:

- اثبات نوآوری پایان نامه
- تسلط بر موضوع پایان نامه
- طبقه بندی و انسجام مطالب
- رعایت وقت جلسه
- استفاده مناسب از ابزار کمک آموزشی
- شیوایی بیان
- توانایی پاسخگویی به سؤالات داوران

✓ نشانگرهای معیار نحوه نگارش و تدوین محتوای پایان نامه:

- خلاصه فارسی و انگلیسی مطابق با مقادیر پایان نامه
- رعایت اصول نگارش ادبی
- روان بودن متن

- رعایت شیوه نگارش پایان نامه مصوب دانشگاه شامل:

- مشخصات صفحه اول

- مشخصات صفحات داخلی

- شیوه نگارش منابع و ماخذ

✓ نشانگر معیار محصول پایان نامه:

- وجود مقاله علمی معتبر داخلی یا خارجی

- ثبت اختراع

✓ نشانگرهای معیار نحوه رفتار و رعایت اخلاق حرفه‌ای:

- رعایت احترام متقابل با دیگران

- مسئولیت پذیری و پاسخگویی

- مشارکت در جهت بهبود توانمندی های خود و همکاران در فرایند ارائه و دریافت بازخورد

✓ نشانگرهای معیار رعایت زمان بندی اجرای پایان نامه:

- اتمام پایان نامه در زمان مناسب

ارزشیابی نهایی پایان نامه و نمره دهی

۱. وظیفه ارزشیابی نهایی پایان نامه به عهده اعضای هیئت داوران است که نتیجه آن به صورت نمره منجلی می گردد. هیئت داوران بلافاصله پس از جلسه دفاع، در جلسه ای جداگانه و بدون حضور دانشجو، فرم ارزشیابی را تکمیل می کنند و نماینده شورای پژوهشی دانشکده، پس از جمع بندی، نمره را اعلام می کند. نمره دهی توسط هیئت داوران انجام می شود.

۲. هیئت داوران در پایان جلسه دفاعیه پس از شور و بررسی در خصوص اصالت و صحت پایان نامه امتیاز آن را با تأکید بر رتبه به شرح زیر سطح بندی می نمایند:

رتبه	نمره
عالی	۱۹-۲۰
سیار خوب	۱۷-۱۸/۹۹
خوب	۱۴-۱۶/۹۹
غیر قابل قبول	کمتر از ۱۴

۳. ملاک تصمیم گیری در خصوص نمره پایان نامه میانگین نمرات حداقل ۳ نفر از اعضای هیئت داوران است.

تبصره ۱: در صورتی که پایان نامه از نظر هیئت داوران غیر قابل قبول تشخیص داده شود، دانشجو می تواند در مدتی که از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی تجاوز نکند، پایان نامه خود را کامل و بار دیگر در زمانی که هیئت داوران

تعیین می‌کند، از آن دفاع نماید. دانشجویی که در فرصت‌های تعیین شده نتواند از پایان‌نامه خود دفاع نماید از تحصیل محروم شده و مدرک و سوابق تحصیلی دریافت نمی‌کند.

تبصره ۲: در صورتی که داوران، پایان‌نامه را بر خلاف پروپوزال تشخیص دهند، تصمیم‌گیری به شورای پژوهشی دانشکده ارجاع و بر اساس رأی این شورا تصمیم نهایی اتخاذ خواهد شد.

۴. نمره دانشجو تنها زمانی از ۲۰ محاسبه خواهد گردید که پایان‌نامه وی تحقیقاتی بوده و در یکی از مجلات معتبر داخل یا خارج از کشور بصورت مقاله چاپ شده و یا پذیرش چاپ گرفته باشد. بدیهی است که ارائه مقاله و یا اخذ پذیرش چاپ مقاله باید قبل از دفاع از پایان‌نامه و تعیین نمره نهایی صورت گیرد.

- در صورت چاپ مقاله مرتبط با پایان‌نامه در مجلات ISI یا PubMed، نمره پایان‌نامه از ۲۰ و برای دیگر مجلات معتبر، نمره از ۱۹/۵ در نظر گرفته خواهد شد.

- در صورتی که دانشجو در طول تحصیل خود یک مقاله خارج از پایان‌نامه و با آدرس دانشگاه چاپ کرده باشد نمره تشویقی به پایان‌نامه وی، تا سقف یک نمره برای مجلات ISI یا PubMed و نیم نمره برای دیگر مجلات معتبر، اضافه خواهد شد.

۵. فرم صورت‌جلسه دفاع، حین جلسه تکمیل و به همراه برگه‌های ارزشیابی داوران، به امضای هیئت داوران و نماینده دانشکده می‌رسد و به دانشکده تحویل داده می‌شود.

۶. دانشکده موظف است نتیجه قبولی یا عدم قبولی یا تمدید مهلت دفاع دانشجویان را حداکثر ۲ هفته پس از زمان مقرر برگزاری جلسه دفاع به همراه فرم صورت‌جلسه مربوطه به شورای پژوهشی دانشگاه ارسال نماید.

۷. تعداد واحدها و نمره پایان‌نامه در آخرین نیمسال تحصیلی ثبت می‌گردد.

آیین‌نامه پایان‌نامه‌های کاربردی و محصول محور

نحوه ارزشیابی و نمره‌دهی به پایان‌نامه‌های کاربردی و محصول محور، براساس آیین‌نامه مربوطه می‌باشد.

بخش چهارم: اعتبار مالی و حقوق معنوی پایان نامه

اعتبار مالی

نحوه و میزان تأمین اعتبار پایان نامه‌ها:

۱. مقطع دکتری حرفه ای: کلیه پایان نامه‌های این مقطع تا سقف ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال مورد حمایت قرار می گیرند. ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال از مبلغ فوق در قالب قراردادی که در دانشکده‌های مربوطه منعقد می گردد تأمین شده و مابقی (در صورت نیاز) پس از تصویب در شورای پژوهشی دانشگاه در قالب قرار داد طرح تحقیقاتی با معاونت پژوهشی تأمین اعتبار خواهد شد.
۱. معاونت پژوهشی دانشگاه تأمین اعتبارات لازم برای اجرای پایان نامه‌ها را در اولویت خود قرار می دهد و اعتبار لازم برای عقد قراردادهای پایان نامه‌ها در دانشکده‌ها را در سقف تصویب شده تأمین می نمایند. برای تأمین اعتبار پایان نامه‌های با بودجه بالاتر از سقف مذکور. پایان نامه مذکور میتواند به عنوان طرح تحقیقاتی ارسال گردد و تأمین اعتبار آنها در اولویت قرار می گیرد.
۲. اعتبار پرداخت شده از سوی معاونت پژوهشی به پایان نامه، فقط جهت پرداخت هزینه‌های انجام پایان نامه بوده و نباید بعنوان حق الزحمه استاد راهنما و یا دانشجو در نظر گرفته شود.

حقوق معنوی

۱. اسم دانشجو در مقالات منتج از پایان نامه که خود وی آنها را نوشته است نفر اول است و اسامی استاد راهنمای پایان نامه و سایر همکاران پایان نامه بر اساس توافق کلی و تحت نظارت استاد راهنمای پایان نامه و بر مبنای اصول اخلاق در انتشارات علمی مشخص خواهد شد.
۲. در سایر مقالات منتج از پایان نامه نیز در صورتی که دانشجو آنها را نوشته باشد نام وی اول قرار می گیرد. مناسب است استاد راهنما نوشتن سایر مقالات را نیز به دانشجو مربوطه بسپارد اما در صورتی که این کار میسر نشد استاد راهنما در مورد نگارش سایر مقالات و ترتیب اسامی مطابق با اصول اخلاق در انتشارات تصمیم گیری خواهد نمود.
۳. دانشجو موظف است آدرس گروه، دانشکده و دانشگاه را به عنوان آدرس اول خود ذکر کند. قرار دادن آدرس های دوم و به بعد با تأیید استاد راهنما دانشجو امکان پذیر است.
۴. با تشخیص استاد راهنمای اول دانشجو، نویسنده مسئول مقاله منتج از پایان نامه مشخص خواهد شد. نویسنده مسئول می تواند هر یک از همکاران پایان نامه باشد.

۵. در کلیه مقالات بعدی که دانشجو بعد از دفاع و بر اساس داده‌های پایان‌نامه خود منتشر می‌کند، فارغ‌التحصیل مربوطه موظف است با استاد راهنمای خود هماهنگی کرده و آدرس گروه مربوطه را به عنوان یکی از آدرس‌های خود در مقاله ذکر نماید.

۶. کلیه فعالیت‌های پژوهشی دانشجوی دکتری حرفه‌ای و بالاحص چاپ مقالات پژوهشی یا ثبت اختراع و نظایر آن، که منتج از پایان‌نامه است، قبل از ارسال به مجلات یا مراجع ذیربط جهت چاپ، ثبت یا تأیید، منحصرأ باید با نظارت، تأیید و از طریق استاد راهنمای اول دانشجو صورت پذیرد.

۷. نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان‌نامه‌های تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران، مبین بخشی از فعالیت‌های علمی پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش‌آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می‌شوند:

- در صورت اقدام به چاپ پایان‌نامه خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

- در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

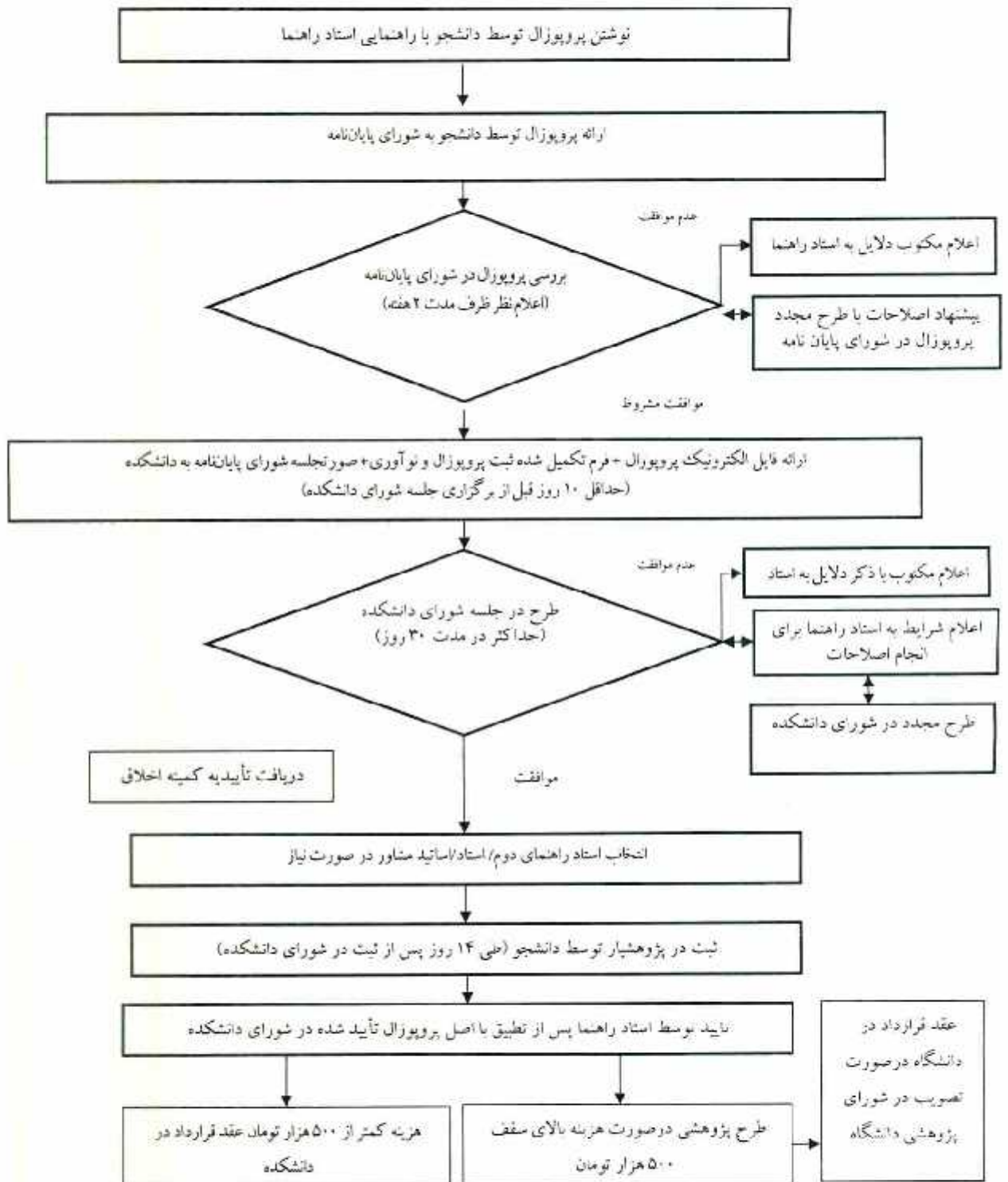
«کتاب حاضر، حاصل پایان‌نامه کارشناسی ارشد/ پایان‌نامه دکتری نگارنده در..... رشته..... است که در سال..... در دانشکده..... دانشگاه علوم پزشکی تهران به راهنمایی سرکار خانم/جناب آقای دکتر.....، مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر..... و مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر..... از آن دفاع شده است»

بخش پنجم: راهنمای تدوین پایان نامه

از آنجا که پایان نامه از انتشارات رسمی دانشگاه تلفی شده و تمامی حقوق مکتسب از آن متعلق به دانشگاه بوده و در مجامع و انتشارات علمی قابل استناد می باشد، لذا ضروری است بر اساس معیارها و ضوابط قابل قبول علمی تهیه گردد. به منظور رعایت نکات فوق و ایجاد هماهنگی از نظر شکل ضامری، نحوه تایپ، صحافی و صفحه پردازی پایان نامه تحصیلی دانشجویان دوره دکتری حرفه ای، لازم است که پایان نامه ها بر اساس فرمت تعیین شده از سوی دانشگاه علوم پزشکی تهران تهیه شوند. شیوه نامه نگارش و کلیه فرم های مورد نیاز در فرایند انجام پایان نامه، از طریق سامانه معاونت آموزشی (<http://education.tums.ac.ir>) در دسترس می باشد. لازم به ذکر است که پایان نامه هایی که استانداردهای تعیین شده برخوردار نباشند مورد قبول دانشگاه قرار نخواهند گرفت.

پیوست یک: فلوجارت فرایند بررسی و تصویب پروپوزال پایان نامه دکتری حرفه ای

پیوست دو: نمونه فرم ارزیابی پروپوزال پایان نامه

باسمه تعالی

دانشکده

گروه

پرسشنامه ارزیابی پروپوزال

عنوان پروپوزال:

۱. عنوان:

گوریاست نسبتاً گوریاست گوریان نیست

در صورتی که گزینه‌های نسبتاً گوریاست یا گوریان نیست را انتخاب می‌کنید لطفاً اشکالات عنوان را بیان فرمایید.

۲. مقدمه و معرفی:

الف) معرفی موضوع:

گوریاست نسبتاً گوریاست گوریان نیست

ب) اشاره به پژوهش‌های قبلی

اشاره شده است اشاره نشده است منابع بیشتر موجود است

ج) ضرورت انجام طرح

گوریاست نسبتاً گوریاست گوریان نیست

لطفاً در صورت نیاز نظرات اصلاحی و تکمیلی خود را مرقوم فرمایید.

۳. اهداف:

الف) آیا اهداف SMART هستند؟

بلی خیر

ب) آیا با حصول به اهداف اختصاصی هدف کلی بدست می‌آید؟

بلی خیر

در صورت نامتناسب بودن برخی از اهداف، نظرات خود را ذکر فرمایید:

۴. روش اجرا:

الف: نوع مطالعه با توجه به عنوان و اهداف طرح:

مناسب است نسبتاً مناسب است مناسب نیست

ب- حجم نمونه با توجه به نوع مطالعه:

مناسب است نسبتاً مناسب است مناسب نیست

ج- روش نمونه گیری با توجه به نوع مطالعه:

مناسب است نسبتاً مناسب است مناسب نیست

د- ابزار و روش جمع آوری اطلاعات با توجه به نوع مطالعه:

مناسب است نسبتاً مناسب است مناسب نیست

ه- روشهای تجزیه و تحلیل:

مناسب است نسبتاً مناسب است مناسب نیست

لطفاً نظرات خود را در مواردی که به روش اجرا مربوط می شود به تفکیک هر بند مرقوم فرمایید:

۵. پیش بینی زمان لازم برای اجرا:

مناسب است کم است زیاد است

۶. هزینه ها:

مناسب است زیاد است کم است

لطفاً در مورد هزینه ها چنانچه نظری دارید مرقوم فرمایید:

۷. مشکلات اجرایی و روشهای حل آن:

بیان نشده بیان شده و ناقص است بیان شده و صحیح است

۸. ملاحظات اخلاقی:

بیان نشده بیان شده و ناقص است بیان شده و راه حل ارائه گردیده است

لطفاً نظرات خود را در زمینه مشکلات اجرایی و ملاحظات اخلاقی مربوط به این پروپوزال مرقوم فرمایید:

- اظهار نظر کلی نسبت به پایان نامه:

پایان نامه قابل قبول نیست

پایان نامه با انجام تغییرات و اصلاحات قابل قبول است

پایان نامه قابل قبول است

- خواهشمند است در خصوص تناسب طرح با پایان نامه دانشجویی به سوالات زیر پاسخ دهید.

۱. آیا طرح فوق کاربردی است و در بهبود شرایط بهداشتی و درمانی جامعه نقش موثری دارد؟

بلی تاحدودی خیر

۲. آیا طرح دارای نوآوری می باشد و یک مسئله یا سوال علمی را که قبلاً به آن پاسخی داده نشده است را پاسخ می گوید؟

بلی تاحدودی خیر

۳. آیا حجم کار پروژه در حد دوره تحصیلی دانشجو است؟

بلی تاحدودی خیر

۴. آیا طرح پژوهشی متناسب با اهداف رشته مورد نظر تدوین شده است؟

بلی تاحدودی خیر

۵. تناسب صرح با مقطع و رشته دانشجو:

مناسب است نسبتاً مناسب است مناسب نیست

چنانچه نظر کلی دیگری دارید بفرمایید:

امضا:

نام و نام خانوادگی داور:

پیوست سه: فرایند اجرای پایان نامه دکتری حرفه ای و برگزاری جلسه دفاع

